

KEMENESVIDEK

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

„KEMENESVIDEKI FÜGGETLEN ÚJSÁG.”

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Megjelenik minden vasárnap.

Egy évfolyam 8 kor. | Negyedéves 3 kor.
Fél évfolyam 4 | Egyes száma 1 kor.
Szakszerűtlen értékesítéssel kedd, péntek és szombat.

Felolvasó szerkesztő:
Kuss Gyula
Munkácsy emlékére:
Bakóyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csellődműk, D 3 m 5 l k i-uten, Gombos ház — Ide lát-
szendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle
kérdéseknek.

A kontár munka

hatása iparunkra.

Közgazdasági állapotaink egy nagy nehézsége, hogy fejlődni és javulni csak igen hosszú és kínos akadályokon tudnak. Ha ezen akadályokat legyőzni nem lehet, le kell győzni tolytonos kitartással, a felpanaszolt állapotoknak újra való és mindig erőteljesebb hangoztatásával.

Egy ilyen akadály, egy ilyen sokszor felpanaszolt kérdés a kontár munkának a mi iparunkra és közvetve a nemzet sokféle és fontos érdekére való káros hatása.

A kontár munkás vagy az által áll elő, hogy a tanonc több mesternél próbál, sehol se tanul rendet és figyelmet; vagy pedig az által lesz, hogy megtanul csinosan dolgozni bár, de önálló üzlethez anyagi ereje nem lévén, jó munkáját kontár munkálkodásra áldozza, s így h-lesz szökik a rendtelenségbe, dolgozik pillanatynyi szükségleteinek a kielégítéséért, hova-tovább mind olcsóbban és mind rosszabbul. Így csinál akár az előbbi, akár az utóbbi kategóriába tartozó kontár munkás az önálló jó iparosnak beteges állapotra vezető konkurenciát. Csinál nemcsak azért, hogy elszedi előle az olcsóságonkodással a munkát, hanem azért is, hogy olcsó kínálkodásával a gyári termelők malmára hajtja a vizet és elősegíti így a nagyobb, kisebb és legkisebb mesterek közt való tátongó különb-

seget. Még ezenfelül kontárrá való fejlődésével mind megbízhatatlanabbá teszi a magyar ipart.

A kontár tehát az okosan és helyesen üzleti számításokkal dolgozó iparost kiszorítja két könyökkel és a szükség esetén dolgozik barom módjára, vagy munkát vállal nagy halommal. Így természetesen a gyors és minden szakértelem nélkül vállalt munka az igényeket ki nem elégíti. És ime ilyen kontár munkát kap a fogyasztóközönség a gyártermelőtől, mert kontár munkákkal dolgoztat.

A magyar ipar termékei közül így lesz évről évre nagyobb a kontár rendszer termelése. Mi egyéb következik ebből, mint az, hogy a fogyasztó közönségnek mind nagyobb lesz a csalódása az ipar iránt. És a fogyasztóközönségnek ez a csalódása a becstelenséggel folytatott iparra is rányomja a megbízhatatlanság látszatát. Ez a látszat persze csak látszat, de mégis ebből ítél a fogyasztó, a kontárkodás intéseménye így válik a magyar ipar jóságának, erejének, szakképzettsége teljességének hangos tagadásává.

Igen, a műhely fegyelméből, rendszeretéből a szabatosság utjára tért munkás átka a műhely becstelének. A kontár munkás a maga cigányos szükségletére berendezett szállásán a züllésnek folytonos lejtőjén halad, akár a kényszerűség, akár a szakképzettség hiánya juttatta oda. Hát nagyon is fájdalmas bizonyosság, hogy a kontár munka további fenn-

tartása az iparosoknak egy egész nagy társadalmát rongja meg. Már pedig a magyar iparososztály megbízhatóságának, megbízhatóságának, erősségének, egészséges állapotának fenntartása sokkal nagyobb érdek, mint ama megbízhatóság, erősség, egészségi állapot megrontó átkának a szabadon hagyása.

A kontár munka az államhoz való tartozandóság viszonyát lazítja. A kontár munkás eltéveszti szemét elől a hazához való ragaszkodás szükségét, az ő magasabb emberi hivatását. Akár barom módjára, akár hozzáférést nélkül dolgozik, minnkétt esetben ő csak lelketlen gép módjára cselekszik. Vagy oda adja erejét kisipolyozásra, vagy pedig szédeleg munkálkodásával, hogy egyik pillanatról a másikra fenntarthassa magát. Rend, fegyelem, okosabb üzleti érdek, szaktudásból eredő műveltség hiányának nála miért is helyes érzéssel nem tudja megítélni a körülötte élő társadalmat, hanem inkább gyűlöli azt. Magasabb eszmékéhez nem tud felemelkedni, mert gyűlöletének ólomlábai is visszatartják az emelkedéstől.

A kontár iparos munkájával a társadalom összes rétegeire beteges, káros hatást gyakorol, miért is együttes erővel, karöltve kell oda hatni, hogy a kontárkodás az iparban a helyett, hogy mindjobban elharapódzék, egyre csappanjon és e rákente kiirtassék és a magyar ipar — a mi felette kívánatos — tisztább, erős és egészséges lesz.

Az ajándék.

Írta: Anna.

A meleg, illatos leányzóba olyan bájos volt a nézése: két selyemre vont, fehér szemöldök, és fényvázás buntorok és mindama szép oly egy fiatal leány szobájának annyi báját kölcsönözte.

A szobából hosszú faszóra nyílik kilátás. Itt szive szerint ábrándozhatott Adriene, ha gondatlan ifjúságának vidámságát félbeszakították az álom. Szellő leve, mosolygó tekintete most is az ábrándok világában járt. Maga előtt látja a napfényt, hullámzó, ércfényű kalásztengert. A szöttek égen egyetlenegy felhő sem látszik. Meleg van, a levegő, mint a hőtől. A felül határy a zöld lombok között reszketni látszik, méhecskéik szümmögnek a virágokon.

Délután sétálni ment egy kikocsizott csinos fekete gíggén, a mely oly keskeny, hogy még erdei utakon is lehet vele járni. A gígg elé igen szelid ponyva volt fogva. És Adriene kirándulásokkal tett, bejárta az egész környéket. Kunjolyan, olyan szép minden, szerette ezeket a kirándulásokat. Aztán most maga előtt látja a báltermet, halja a fülbemászó szép zenét. Látja Gáthy, a fess-alispán érdekes, férfias alakját, a ki az ő fekete szeméit ragyogó csillagoknak és piros száját valami piros virágnak nevelte.

Adriene köpenyt vett és a kalapját feltűzte. A széles karimája, divatos rózsás kalap mérsékeltével hajolt a barna fűrtökre, melyek kikívánczoltak alóla. Aztán sugárzó arccal távozott, mintha boldogító gondolatokkal volna elfoglalva.

... az égen egymást keresték. A hófelhők Bujósdit játszott mögöttük a nap: kikísült, majd megint elborult. Még hozzá azél is fujt. De es nem gátolta a sétáló készséget. Adriene véletlenül össetalálkozott Gáthy alispánnal, ábrándos gondolatának előlejárval. Elő pillanathán szólni nem tudott az udvarias köszöntésre. Szinte ijedten nézett rá, arca talán a szél megfújta, mert olyan piros lett, mint a rózsák a kalapján.

— Az alispán törte meg a csendet: —
Ha megengedi, vele tartok — s könnyen.

Adriene még nagyobb sávrába jött, ha ezt hirtelen kéri. De ki tudja, talán Gáthy is Adriene gondolt, mert mintha egyszerre nem jutott volna eszébe.

— Köszönöm, menjünk együtt.

— Hogy van? A bál után nem is láttam még. Mit csinál mindig otthon, agyon unja magát.

— Ugyan menjen, én nem unatkozom. Reggel van dolgom a virágaimmal, délután közimunkasom, olvasok, sétálok és este legutóbbnyire akad valaki vendég. És Adriene csodálatos kedves hangon teszi hozzá: néha maga.

Pár lépést hallgatva tettek meg. Adriene a kapunál kezét nyújtotta és az alispán pár pillanatra fogva tartotta a kezét.

— A viszontlátásig!

Lehajlik könnyed mozdulattal, hogy pillantást nyerhessen a leányka félrefordított arcába, de nem tud belenézni: elfordítva tartja a fejét és a rózsás kalap széles karimája alól csak piros fülecskéje és előretökölő fürtje látszik. Mikor felnézett rá, e nézésben sok minden

... lehetett így, mert még...

... asin, a mikor halkan monaja:

— Holnap születésnapom lesz...
És a kedves, felénk leány ábrándos szemével, bájos mosolyával maga a boldogság ragyogó hajnala, oly enyéd, oly ártatlan. Mintha csak sugárzó szóra rá volna írva: holnap születésnapom lesz...

Most éli Adriene a tizenhetedik év tavaszát. Olyan ez a leány életében, mint a férfi huszonötödik éve. Akkor lesz a leányból nagy leány, tudniillik olyan leány, a kinek ha kétféle akad, nem mutatnak ajtó. A karta ruhára a leány szemből fedret vart, pedig az csak hátsárra leme, de még sem vesztetheti meg olyan röviden — mert nem gyermekieket.

Pár percig egyik sem szó: az alispán megállapítja, hogy most még sebb, mert a hamiskás szép szemek egy árnyalattal komolyabban néznek a világra — és Adriene karcos, sugár alakja egy finom mozdulattal belebejt a kapun.

Alig, hogy elindul az alispán, a harmadik napszáron találkozik Csarvárral, Adriene atyjával, ki e hidegben jónak látta tigrisbundaját felvenni. Orrán az arany pápasemmel, ez tesszi mosolygó képét komolyíva. Előbb a politikai kérdéseket vitatták meg s mintán kölcsönösen megmagyarázták nézeteiket, így szólt Csarváry az alispánhoz:

— Most pedig, kedves barátom, na jobb dolga nem akad, holnap estére szívesen látom vendégemül.

Gáthy köszönettel fogadta a meghívást.

— Milyen kár — gondolta azután — hogy holnapra elgérkestem főbirókhöz. Hazaságuk

